

Baksuzi

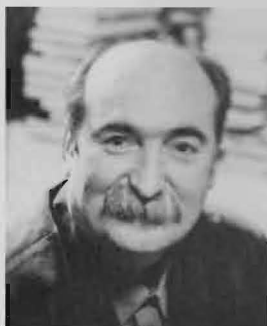
Ma kakva 2012? Ona je već izgubljena i ako već nešto treba da se planira onda je bolje odmah planirati 2013! Ovako je nedavno jedan domaći biznismen, u samo dve rečenice, sabrao i oduzeo sve što se u ovom trenutku objektivno može reći o tome kako će izgledati naredna godina i kako je privrednici planiraju.

Dobro, neko će verovatno primetiti da taj privrednik očitno nije baš neki veliki optimista. Ruku na srce, i nije. Ali, problem je što ni svi ostali u Srbiji, osim onih koji rade, ili je možda bolje reći odlaze na posao u Nemanjinu 11 ili na Andrićev venac, nisu ništa manji pesimisti. I ne zato što to ne bi želeli da budu, već što ih je život na to naterao. I što ih je vlast onoliko puta lažnim obećanjima dovela u stanje da se osećaju ko ribe na suvom. Zato sada većina diše na „škrge“. Pa su se konačno naučili da prvo valja skočiti, pa tek onda reći hop. I zato više ne veruju nikome. Pogotovo „rekonstruisanom“ premijeru i njegovim ministrima, koji im, pevajući nove pesme po staroj matrici, obećavaju sve i svašta. Naravno i bolji život. I to odmah!

U Srbiji se, međutim, bolje živi samo u saopštenjima zvaničnika. Statistički podaci, pak, odslikavaju surovu stvarnost. Inflacija, iako je očekivano počela da pada, još uvek je najveća u Evropi. Stopa nezaposlenosti, takođe. U aprilu je povećana na više od 22 odsto. I baš je počela da raste kada su zvaničnici na sav glas počeli da „trube“ kako je konačno zaustavljen negativni trend, prisutan od jeseni 2008. Dođuše, za ovaj najnoviji „gač“ postoji jedno, relativno jednostavno objašnjenje. Možda je vlast počela da meri samo zaposlenost u javnom sektoru. Pa im je neko javio da je u tom sektoru povećan broj zaposlenih. I eto razloga da se javnosti saopšti i neka lepa, radosna vest.

A privatni sektor? Koga briga? Neka se sami snalaze kako znaju i umeju. Još samo da se nekako može „srediti“ da se neutrališe uticaj njihovog poslovanja na rast novostvorene vrednosti i bruto domaćeg proizvoda. Tu sreći ne bi bilo kraja.

Zato se iskreno plašim šta bi se moglo desiti ako nekomе od zvaničnika pred izbore padne na pamet da saopšti vest da je na tragu da pronade lek za besmrtnost. Ako bi se izvlačila analogija iz svega do sada vide-

Milan Čulibrk

I kakve veze svetska globalna kriza ima sa odnošenjem smeća u bilo kojoj opštini u Srbiji? Pre će biti da je ova zemlja odavno zrela za masovnu akciju čišćenja. Od korumpiranih, beskrupuloznih pojedinaca na svim nivoima. Nije nimalo slučajno što upućeni tvrde da će Srbiji na putu ka Evropskoj uniji borba protiv korupcije verovatno biti veći problem nego hapšenje haških optuženika. Njih su, uostalom, osim jednog, nekako uhapsili i izručili. No, oni su bili „njihovi“. Ovoga puta valja hapsiti „mangupe iz sopstvenih redova“. A to uvek ide malo teže

nog, eto opasnosti od opšteg pomora. Uostalom, zar u jesen 2008. neki od njih nisu tvrdili da će svetska finansijska kriza zaobići Srbiju. Čak i da je ona naša razvojna šansa. Sada je, pak, globalna kriza izgovor za mnoge probleme, koji bi na površinu isplivali i da nije bilo globalne krize. Pa, zar od 2000. do 2008. nije bilo dovoljno vremena za reformu javnih preduzeća, školstva, zdravstva, državne uprave, penzijskog sistema i ko zna čega sve još? Jesu li pred prošle izbore obećavali novih 400.000 radnih mesta? Taman toliko ljudi u međuvremenu je ostalo bez posla. Zar nisu tvrdili da im je jedan od prioriteta očuvanje makroekonomske stabilnosti? I? Sada su potrošačke cene u proseku za 13-14 odsto više nego pre godinu dana. Stabilno, nema šta.

Koliko su samo puta obećali da će na rukovodeća mesta javnih preduzeća postaviti profesionalne menadžere? Jesu li i u jednom od 600 javnih i javno-komunalnih preduzeća te reči sprovedi u delo? Ili su, kao i u prethodnih 20 godina, javna preduzeća delili ko partijski plen? Možda je to jedan od ključnih razloga što je prošlu godinu čak 580 javnih preduzeća završilo u minusu, sa gubitkom. Pa, nekima ukupan prihod nije bio dovoljan ni za plate, a o pokriću ostalih troškova da se i ne govori. Profesionalno, nema šta. Sada ponovo dolaze signali da će to biti urađeno u narednih godinu dana. I šta je garancija za to? Časna pionirska reč? Ma, ni to!

I kakve veze svetska globalna kriza ima sa odnošenjem smeća u bilo kojoj opštini u Srbiji? Pre će biti da je ova zemlja odavno zrela za masovnu akciju čišćenja. Od korumpiranih, beskrupuloznih pojedinaca na svim nivoima. I nije nimalo slučajno što upućeni tvrde da će Srbiji na putu ka Evropskoj uniji borba protiv korupcije verovatno biti veći problem nego hapšenje haških optuženika. Njih su, uostalom, osim jednog, nekako uhapsili i izručili. No, oni su bili „njihovi“. Ovoga puta valja hapsiti „mangupe iz sopstvenih redova“. A to uvek ide malo teže.

I da se vratimo tvrdnji onog privrednika sa početka da je 2012. već izgubljena i da je već sada vreme da se planira 2013. Ima u tome dosta realnih pretpostavki. Ova godina je predizborna i teško je očekivati da će Vlada u poslednoj godini mandata

sprovesti reforme, za koje pre tri godine nije imala ni hrabrosti, ni političke volje. To se posebno ne može očekivati od Vlade, čiji je prvi potez bio jednokratno povećanje penzija za 10 odsto i to dok je kriza drmla ceo svet. Ukupan ceh tog poteza vladajuće koalicije za četiri godine procenjuje se na skoro dve milijarde dolara. Malo li je. Pa bez toga bi manjak u državnoj kasi bio upola manji.

Dobro, upitaće neko, a šta bi bilo sa pensionerima? Odgovor je vrlo jednostavan. Pa, zar pre povišice prosečna penzija nije bila veća od 280 evra, a sada nije ni 240 evra? Neko je očito i svakog od njih „izvačario“ za 40 evra.

I ako se aktuelna vlada udvarala svojim biračima posle prethodnih izbora, šta li će tek raditi nekoliko meseci pred novi izlazak na birališta? No, čak i ako ne bude sličnih poteza, koji bi srpsku ekonomiju mogli dotući, teško da će izbori biti pre proleća 2012. Onda sledi nekoliko

Posle izbora, 2012.
novim ministrima biće
neophodno bar nekoliko
sedmica dok se ne snađu,
a do tada će uveliko početi
jesen. Zato se ozbiljni
potezi na ekonomskom
planu zaista mogu
očekivati tek u 2013. I
ko da bude optimista i
očekuje da će do oporavka
doći tokom baksuzne,
2013? Mada, iskreno, svaka
od poslednjih 20 godina za
većinu građana Srbije bila
je više nego baksuzna. Pa
što bi 2013. bila drugačija

meseci dogovora dok se ne podele ministarski resori, brojne državne agencije i još brojnija javna preduzeća. A kažu upućeni da je bitka za njih često žešća nego za ministarske fotelje. Logično, jer su tu i plate mnogo veće, a onda ima dovoljno i za „donacije“, ili bar „običnu“ partijsku članarinu.

Novim ministrima biće neophodno bar nekoliko sedmica dok se ne snađu, a do tada će uveliko početi jesen. Zato se ozbiljni potezi na ekonomskom planu zaista mogu očekivati tek u 2013. I ko da bude optimista ako očekuje da će do oporavka doći tokom baksuzne 2013? Mada, iskreno, svaka od poslednjih 20 godina za većinu građana Srbije bila je više nego baksuzna. Pa što bi 2013. bila drugačija? No, pre toga valja pregurati drugu polovinu ove i celu narednu godinu. Ni to, sasvim izvesno, neće biti nimalo lako. Naprotiv. Bar tako tvrde oni pesimisti iz privatnog sektora. Ako njih još iko pita bilo šta. ➤

